

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.14.03S.2025.1637>

THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP MÔN TOÁN Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC QUẬN TÂN BÌNH, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Võ Thị Xuân Thu

Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

Email: xuanthuvo999@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 14/8/2025; Ngày nhận chỉnh sửa: 26/8/2025; Ngày duyệt đăng: 18/9/2025

Tóm tắt

Bài báo tập trung khảo sát và phân tích thực trạng hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán tại các trường tiểu học thuộc quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh. Nghiên cứu được thực hiện với 80 giáo viên dạy Toán từ lớp 3 đến lớp 5, sử dụng bảng hỏi cấu trúc theo thang đo Likert 5 mức độ nhằm đánh giá mức độ thực hiện mục tiêu, nội dung, phương pháp và hình thức kiểm tra, đánh giá trong dạy học môn Toán. Kết quả cho thấy, phần lớn giáo viên đã nhận thức đúng vai trò của kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh, phù hợp định hướng của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Các hình thức đánh giá thường xuyên, đánh giá bằng công nghệ thông tin và đánh giá qua sản phẩm học tập được triển khai tương đối tích cực. Tuy nhiên, còn tồn tại những hạn chế trong việc vận dụng linh hoạt các phương pháp đánh giá, thiết kế công cụ đánh giá năng lực vận dụng thực tiễn và phản hồi kết quả học tập cho học sinh. Từ những kết quả này là cơ sở thực tiễn đề xuất một số khuyến nghị nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá trong dạy học môn Toán tại tiểu học.

Từ khóa: *Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, giáo viên tiểu học, kiểm tra - đánh giá, môn Toán tiểu học, quận Tân Bình.*

Trích dẫn: Võ, T. X. T. (2025). Thực trạng hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn toán ở các trường tiểu học quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 14(03S), 282-293. <https://doi.org/10.52714/dthu.14.03S.2025.1637>

Copyright © 2025 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

THE CURRENT SITUATION OF ASSESSMENT ACTIVITIES IN MATHEMATICS AT PRIMARY SCHOOLS IN TAN BINH DISTRICT, HO CHI MINH CITY

Vo Thi Xuan Thu

Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam

Email: xuanthuvo999@gmail.com

Article history

Received: 14/8/2025; Received in revised form: 26/8/2025; Accepted: 18/9/2025

Abstract

This article focuses on surveying and analyzing the current state of assessment and evaluation practices in Mathematics education at primary schools in Tan Binh District, Ho Chi Minh City. The study was conducted with 80 Mathematics teachers from Grades 3 to 5, utilizing a structured questionnaire based on a five-level Likert scale. The aim was to evaluate the implementation levels of objectives, content, methods, and forms of assessment in Mathematics instruction. The results indicate that most teachers have a sufficient understanding of the role of assessment and evaluation in developing students' competencies and qualities, in line with the 2018 General Education Curriculum. Various forms of formative assessment, ICT-based evaluation, and product-based assessment have been relatively well implemented. However, certain limitations remain, particularly in the flexible application of assessment methods, the design of tools for evaluating practical application competencies, and providing feedback to students. These findings offer a practical foundation for proposing recommendations to enhance the effectiveness of managing assessment and evaluation activities in primary mathematics teaching.

Keywords: 2018 General Education Program, assessment, primary Mathematics, primary school teachers, Tan Binh District.

1. Đặt vấn đề

Kiểm tra, đánh giá (KT-ĐG) trong giáo dục không chỉ là hoạt động xác nhận kết quả học tập mà còn đóng vai trò định hướng, điều chỉnh và thúc đẩy quá trình dạy học nhằm phát triển toàn diện năng lực người học. Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018), KT-ĐG được xác định là một thành tố cốt lõi góp phần thực hiện mục tiêu hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực cho học sinh (HS) (Nguyễn, 2020).

Ở cấp tiểu học, đặc biệt trong môn Toán - một môn học công cụ quan trọng, yêu cầu về đổi mới KT-ĐG đặt ra cấp thiết hơn bao giờ hết. Các hình thức KT-ĐG truyền thống vốn nặng về kiểm tra kết quả ghi nhớ kiến thức đang dần bộc lộ nhiều hạn chế trong việc phản ánh đúng năng lực thực tiễn và khả năng tư duy toán học của HS (Trần & Lê, 2021). Do đó, việc chuyển từ đánh giá kết quả sang đánh giá vì sự tiến bộ và phát triển năng lực trở thành yêu cầu cấp thiết đối với giáo viên (GV) và cán bộ quản lý giáo dục.

Nhiều nghiên cứu gần đây đã chỉ ra rằng, để KT-ĐG phát huy hiệu quả, GV cần áp dụng đa dạng các phương pháp và hình thức đánh giá như: đánh giá quá trình, đánh giá qua sản phẩm học tập, đánh giá qua hoạt động nhóm, cũng như ứng dụng công nghệ thông tin để ghi nhận sự tiến bộ của HS (Ngô, 2022). Tuy nhiên, thực tiễn triển khai tại các trường tiểu học, đặc biệt là ở các khu đô thị có đặc thù dân cư đông đúc như quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh vẫn còn nhiều thách thức về mặt năng lực GV, điều kiện tổ chức và hệ thống công cụ đánh giá phù hợp.

Với mong muốn góp phần làm rõ thực trạng triển khai hoạt động KT-ĐG môn Toán tại các trường tiểu học trong bối cảnh thực hiện chương trình mới, bài báo tập trung khảo sát, phân tích và đánh giá mức độ thực hiện các mục tiêu, nội dung, phương pháp và hình thức KT-ĐG môn Toán tại các trường tiểu học thuộc quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh. Nghiên cứu là cơ sở đề xuất một số khuyến nghị nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá trong dạy học môn Toán tại tiểu học trong thời gian tới.

2. Nội dung

2.1. Một số khái niệm công cụ

Hoạt động: Theo quan điểm của tâm lý học hoạt động, hoạt động được Leontiev (1978) định nghĩa là hình thức năng động đặc thù của con người nhằm biến đổi thế giới xung quanh và bản thân mình, bao gồm những hành vi có mục đích và có ý thức. Trong bối cảnh giáo dục, Nguyễn (2012) khái quát hoạt động là quá trình tác động có ý thức của chủ thể lên khách thể nhằm đạt được mục tiêu đã đề ra. Như vậy, hoạt động trong giảng dạy toán tiểu học được hiểu là toàn bộ những tác động có ý thức, có mục đích của GV và HS trong quá trình dạy và học, nhằm hình thành và phát triển năng lực toán học ở HS. Cấu trúc hoạt động bao gồm: mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức và đánh giá kết quả.

Kiểm tra - đánh giá:

Kiểm tra: Kiểm tra trong giáo dục được Bloom & cs. (1971) định nghĩa là quá trình thu thập thông tin một cách có hệ thống về việc học tập của HS thông qua các công cụ và phương pháp khác nhau. Theo Bùi (2015), kiểm tra là hoạt động sư phạm nhằm xác định mức độ đạt được các mục tiêu giáo dục đã đề ra thông qua việc quan sát, đo lường các biểu hiện của kết quả học tập. Trong giảng dạy toán tiểu học, kiểm tra là quá trình thu thập thông tin về việc nắm vững kiến thức, kỹ năng toán học và mức độ phát triển năng lực toán học của HS thông qua các hình thức như: kiểm tra miệng, kiểm tra viết, quan sát hoạt động, kiểm tra thực hành.

Đánh giá: Đánh giá giáo dục theo Tyler (1949) là quá trình xác định mức độ mà các mục tiêu giáo dục đã được thực hiện. Scriven (1967) phân biệt đánh giá thành hai loại: đánh giá hình thành (formative evaluation) nhằm cải thiện quá trình học tập và đánh giá tổng kết (summative evaluation) nhằm xác định kết quả cuối cùng. Vũ (2020) cho rằng đánh giá trong giáo dục là quá trình phân tích, diễn giải thông tin thu được từ kiểm tra để đưa ra những nhận định, kết luận về chất lượng và hiệu quả của quá trình dạy học. Đánh giá không chỉ dừng lại ở việc xác định kết quả mà còn hướng tới việc điều chỉnh, cải thiện hoạt động giáo dục.

Hoạt động KT-ĐG kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học: Hoạt động KT-ĐG kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học là hệ thống các hoạt động có mục đích, có kế hoạch nhằm thu thập thông tin và đưa ra những nhận định về mức độ đạt được các mục tiêu học tập môn Toán của HS tiểu học. Theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, hoạt động này bao gồm:

Về mục tiêu: Xác định mức độ hình thành và phát triển năng lực toán học ở HS, bao gồm năng lực tư duy và lập luận toán học, năng lực mô hình hóa toán học, năng lực giải quyết vấn đề toán học, năng lực giao tiếp toán học và năng lực sử dụng công cụ và phương tiện học toán (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018).

Về nội dung: KT-ĐG kiến thức về số và phép tính, đại lượng và đo đại lượng, yếu tố hình học, thống kê và xác suất; kỹ năng thực hiện các phép tính, giải toán, sử dụng công cụ học toán.

Về phương pháp: Kết hợp đánh giá thường xuyên, đánh giá định kỳ và đánh giá học kỳ; sử dụng đa dạng hình thức như quan sát, phỏng vấn, kiểm tra viết, thực hành, portfolio (Trần, 2021).

Về tiêu chí: Dựa trên các mức độ nhận thức từ nhận biết, thông hiểu, vận dụng đến vận dụng cao và các chuẩn đầu ra của chương trình.

Hoạt động KT-ĐG kết quả học tập môn Toán ở tiểu học cần đảm bảo tính khoa học, khách quan, toàn diện và phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của HS tiểu học, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Toán.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu: Điều tra thu thập số liệu, thông tin bằng các phiếu hỏi, phỏng vấn.

Khách thể khảo sát: 80 GV. Khách thể phỏng vấn bao gồm 4 GV được mã hoá (GV01-04).

Thời gian nghiên cứu: từ năm 2024 đến năm 2025.

Địa bàn khảo sát: bao gồm 09 trường tiểu học trên địa bàn quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh: Tiểu học Hùng Vương; Tiểu học Tân Sơn Nhì; Tiểu học Lê Văn Sĩ; Tiểu học Chi Lăng; Tiểu học Đồng Đa; Tiểu học Bành Văn Trân; Tiểu học Trần Văn Ôn; Tiểu học Ngọc Hồi; Tiểu học Phú Thọ Hoà.

Cách thức xử lý số liệu: Xử lý số liệu bằng phương pháp thống kê toán học và phần mềm Microsoft Office Excel để tính điểm trung bình (ĐTB), Độ lệch chuẩn (ĐLC), xếp thứ hạng (TH). Trong đó, ĐTB được quy ước chia theo 5 mức độ (từ 1 đến 5) như sau: (1) 1,0-1,8: kém/chưa bao giờ; (2) 1,81-2,60: yếu/hiếm khi; (3) 2,61-3,40: trung bình/thỉnh thoảng; (4) 3,41-4,20: khá/thường xuyên; (5) 4,21-5,00: tốt/rất thường xuyên. TH xếp theo giá trị ĐTB từ cao đến thấp của các nội dung khảo sát.

2.3. Kết quả nghiên cứu

2.3.1 Thực trạng nhận thức tầm quan trọng thực hiện hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 1. Nhận thức tầm quan trọng thực hiện hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

STT	Mức độ	Số lượng	Tỷ lệ %
1	Hoàn toàn không quan trọng	0	0,00
2	Không quan trọng	0	0,00
3	Ít quan trọng	23	28,75
4	Quan trọng	30	37,50
5	Rất quan trọng	27	33,75

Kết quả cho thấy 71,25% GV (57/80 người) đánh giá hoạt động KT-ĐG là quan trọng hoặc rất quan trọng, phản ánh nhận thức tương đối tích cực về vai trò của hoạt động này trong dạy học môn Toán. Tuy nhiên, vẫn còn 28,75% GV cho rằng hoạt động này chỉ ít quan trọng, điều này cho thấy một bộ phận GV chưa nhận thức đầy đủ vai trò chiến lược của KT-ĐG trong việc điều chỉnh phương pháp dạy học, phát hiện năng lực người học và định hướng phát triển cá nhân HS.

Để làm rõ thêm kết quả định lượng, đề án đã thực hiện phỏng vấn sâu 02 GV tiêu biểu: GV01 chia sẻ: “*Tôi thấy kiểm tra, đánh giá không chỉ để cho điểm mà còn giúp mình biết HS hiểu tới đâu, từ đó điều chỉnh cách dạy cho phù hợp. Nhiều khi chỉ qua một bài tập nhỏ, mình đã biết em nào cần hỗ trợ thêm rồi.*”. GV02 cho biết: “*Việc kiểm tra, đánh giá quan trọng, nhưng hiện nay GV chúng tôi vẫn còn làm theo cách cũ, chủ yếu là kiểm tra cuối tiết hoặc cuối tuần, chưa chú ý đến đánh giá quá trình hay đánh giá năng lực HS.*”

Phỏng vấn cho thấy GV có xu hướng nhận thức được ý nghĩa của KT-ĐG trong việc hỗ trợ học tập, tuy nhiên việc triển khai trong thực tế vẫn còn mang nặng tính hình thức hoặc chưa đa dạng về phương pháp. Điều này đòi hỏi nhà quản lý cần tăng cường bồi dưỡng chuyên môn và chỉ đạo sư phạm để GV vận dụng linh hoạt các hình thức KT-ĐG nhằm phát huy tối đa hiệu quả dạy học Toán.

Như vậy, qua khảo sát và phỏng vấn, có thể nhận định rằng đa số GV đã nhận thức được tầm quan trọng của hoạt động KT-ĐG, song mức độ sâu sắc và sự chuyên hóa nhận thức thành hành động sư phạm vẫn còn hạn chế ở một bộ phận GV.

2.3.2 Thực trạng thực hiện mục tiêu hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 2. Thực trạng thực hiện mục tiêu hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

TT	Mục tiêu	Mức độ					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	Cung cấp thông tin chính xác, kịp thời về kết quả học tập của HS để phục vụ việc điều chỉnh phương pháp giảng dạy của GV và cách học của HS	0	0	23	30	27	4,05	0,51	1

TT	Mục tiêu	Mức độ					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
2	Phản ánh mức độ đạt chuẩn năng lực toán học theo yêu cầu cần đạt của chương trình, bao gồm: tư duy và lập luận toán học, mô hình hóa toán học, giải quyết vấn đề, sử dụng công cụ và phương tiện toán học	0	0	39	18	23	3,80	0,54	2
3	Góp phần rèn luyện cho HS năng lực tự học, tự đánh giá và điều chỉnh hoạt động học tập	0	0	40	17	23	3,79	0,55	3
4	Làm cơ sở cho công tác quản lý chất lượng dạy học Toán ở cấp tiểu học một cách khách quan, hiệu quả và phù hợp với yêu cầu đổi mới giáo dục	0	0	39	20	21	3,78	0,54	4
Trung bình chung							3,85		

Kết quả khảo sát 80 GV tiểu học tại các trường thuộc quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh cho thấy, đa số GV đều nhận thức và thực hiện tương đối tốt các mục tiêu cơ bản của hoạt động KT-ĐG môn Toán theo định hướng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Thứ nhất, mục tiêu cung cấp thông tin chính xác, kịp thời để phục vụ điều chỉnh dạy - học được GV đánh giá cao nhất với ĐTB 4,05 (trên thang 5), độ lệch chuẩn thấp (0,51), cho thấy sự đồng thuận cao. Điều này phản ánh rằng GV nhận thức rõ vai trò của KT-ĐG trong việc cung cấp dữ liệu để điều chỉnh phương pháp giảng dạy và hỗ trợ HS.

Thứ hai, mục tiêu phản ánh mức độ đạt chuẩn năng lực toán học của HS đạt ĐTB 3,80, cho thấy GV tương đối đồng tình với vai trò năng lực hóa trong KT-ĐG. Tuy nhiên, tỷ lệ chọn mức “3 - Phân vân” còn khá, cho thấy vẫn còn một bộ phận GV chưa hoàn toàn làm chủ các tiêu chí đánh giá theo năng lực như mô hình hóa, lập luận toán học, hay vận dụng công cụ toán học.

Thứ ba, mục tiêu rèn luyện năng lực tự học, tự đánh giá của HS đạt 3,79, phản ánh sự quan tâm đến việc sử dụng KT-ĐG như một công cụ hỗ trợ phát triển năng lực HS. Tuy nhiên, mức độ thực hiện còn chưa đồng đều giữa các trường, đặc biệt ở hình thức đánh giá định tính và phản hồi cá nhân hóa.

Thứ tư, mục tiêu làm cơ sở cho quản lý chất lượng dạy học Toán đạt 3,78, tương đối thấp nhất trong các tiêu chí, cho thấy KT-ĐG vẫn còn mang nặng tính hình thức tại một số đơn vị, chưa trở thành kênh thông tin chính thức và khách quan hỗ trợ công tác quản lý chuyên môn.

Trung bình chung của 4 tiêu chí là 3,85, ở mức “Đồng ý”, phản ánh việc thực hiện mục tiêu của hoạt động KT-ĐG môn Toán đã tương đối phù hợp với yêu cầu của chương trình mới, nhưng vẫn cần tiếp tục hoàn thiện về chiều sâu và tính đồng bộ.

Phỏng vấn GV: Ý kiến 1 - GV03 cho biết: “Hiện nay chúng tôi chủ yếu đánh giá để phục vụ chấm điểm và phân loại HS. Việc đánh giá để điều chỉnh cách dạy hay phát hiện điểm mạnh - yếu của từng em vẫn còn hạn chế, một phần do áp lực về thời gian và hồ sơ sổ sách”. Ý kiến 2 - GV04 nhận định: “Tôi nhận thấy mục tiêu phát triển năng lực HS qua KT-ĐG vẫn chưa phát huy đúng mức. Các hình thức đánh giá qua dự án, sản phẩm học tập còn ít được hướng dẫn và áp dụng, dẫn đến việc GV ngại triển khai vì sợ lệch chuẩn hoặc không đủ thời gian”.

Qua kết quả khảo sát và phỏng vấn, có thể nhận định rằng: GV đã nhận thức được vai trò của KT-ĐG trong việc hỗ trợ quá trình dạy học và phát triển năng lực HS. Tuy nhiên, việc thực hiện các mục tiêu vẫn còn thiên về đánh giá kết quả hơn là đánh giá vì sự tiến bộ; một số nội dung đánh giá theo năng lực và đánh giá hỗ trợ quản lý còn chưa được khai thác hiệu quả. Điều này đặt ra yêu cầu cần tăng cường bồi dưỡng năng lực đánh giá, đổi mới hình thức tổ chức KT-ĐG và xây dựng hệ thống công cụ đánh giá phù hợp với năng lực HS và thực tiễn dạy học ở tiểu học.

2.3.3. Thực trạng thực hiện nội dung hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 3. Thực trạng thực hiện nội dung hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

TT	Nội dung	Mức độ					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	Nội dung KT-ĐG môn Toán tại đơn vị tôi đã bám sát các yêu cầu cần đạt về năng lực toán học theo từng lớp học	0	3	34	20	23	3,79	0,50	5
2	Các nội dung đánh giá đã tích hợp giữa kiến thức lý thuyết và tình huống thực tiễn để phát triển khả năng vận dụng của HS	0	5	36	20	19	3,66	0,50	9
3	Bài kiểm tra môn Toán được thiết kế nhằm đánh giá các năng lực tư duy, lập luận, giao tiếp và giải quyết vấn đề toán học của HS	0	2	37	19	22	3,76	0,52	7
4	Giáo viên đã chú ý thiết kế nội dung kiểm tra phù hợp với đặc điểm tâm lý, trình độ và nhu cầu hỗ trợ cá nhân của HS tiểu học	0	0	36	22	22	3,83	0,53	4
5	Việc KT-ĐG môn Toán được thực hiện thông qua nhiều hình thức đa dạng như quan sát, bài tập thực hành, sản phẩm học tập và bài viết	0	0	36	20	24	3,85	0,53	2
6	Nội dung KT-ĐG môn Toán tại trường tôi đã hạn chế việc yêu cầu ghi nhớ máy móc, thay vào đó khuyến khích HS tư duy sáng tạo	0	0	37	19	24	3,84	0,53	3
7	Các nội dung đánh giá được linh hoạt điều chỉnh để phù hợp với thực tiễn dạy học và đối tượng HS cụ thể	0	2	36	20	22	3,78	0,51	6
8	Việc KT-ĐG môn Toán đã góp phần hỗ trợ quá trình học tập và phát triển toàn diện phẩm chất, năng lực cho HS	0	0	20	32	28	4,10	0,51	1
Trung bình chung							3,83		

GV đánh giá cao việc nội dung KT-ĐG được cập nhật và định hướng phát triển phẩm chất - năng lực HS (ĐTB = 4,10), phản ánh sự chuyển biến tích cực trong tiếp cận kiểm tra theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Ngoài ra, các nội dung liên quan đến sự phù hợp với tâm lý lứa tuổi (ĐTB = 3,85) và sự tham gia của GV trong thiết kế đánh giá (ĐTB = 3,84) cũng đạt mức đánh giá cao, cho thấy vai trò chủ động của GV đang dần được phát huy trong quản lý kiểm tra, đánh giá.

Tuy nhiên, mức độ đồng thuận thấp hơn đối với việc thiết kế bài kiểm tra nhằm phát triển tư duy toán học (ĐTB = 3,66) cho thấy còn tồn tại rào cản trong việc chuyển hóa mục tiêu phát triển năng lực thành nội dung cụ thể trong đề kiểm tra.

Kết quả phỏng vấn GV: GV03 nhận xét: “Tôi thấy nội dung kiểm tra nhìn chung đã phù hợp với chương trình mới, nhưng vẫn còn nặng về kiến thức cơ bản. Nhiều bài chưa thật sự giúp HS vận dụng kiến thức vào giải quyết vấn đề thực tiễn.”. GV04 chia sẻ: “Chúng tôi có cơ hội đóng góp ý kiến khi xây dựng đề kiểm tra định kỳ, nhưng phần lớn vẫn do tổ chuyên môn hoặc Ban giám hiệu quyết định. Tôi mong muốn nội dung kiểm tra ngày càng phản ánh rõ hơn khả năng tư duy của HS, chứ không chỉ là tính đúng - sai.”

Phỏng vấn cho thấy đội ngũ GV đã có nhận thức rõ ràng và mong muốn cải tiến nội dung KT-ĐG theo hướng phát triển năng lực. Tuy nhiên, thực tiễn triển khai vẫn còn phụ thuộc nhiều vào quyết định của cấp quản lý chuyên môn, và chưa hoàn toàn phát huy vai trò sáng tạo của GV trong việc điều chỉnh nội dung phù hợp với đặc thù từng lớp học.

Tổng hợp kết quả khảo sát và phỏng vấn cho thấy việc thực hiện nội dung KT-ĐG môn Toán tại các trường tiểu học ở quận Tân Bình đã có bước chuyển đổi tích cực, đặc biệt là trong cập nhật nội dung theo hướng phát triển năng lực. Tuy nhiên, sự gắn kết giữa nội dung đánh giá và khả năng tư duy, vận dụng thực tiễn của HS vẫn còn yếu, và vai trò của GV trong quá trình xây dựng nội dung KT-ĐG cần được khuyến khích và trao quyền nhiều hơn. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết về quản lý chuyên môn linh hoạt, tăng cường tập huấn cho GV và xây dựng quy trình KT-ĐG mở, đa dạng và nhân văn.

2.3.4. Thực trạng thực hiện phương pháp hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học

Bảng 4. Thực trạng thực hiện phương pháp hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học

TT	Phương pháp	Mức độ					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	GV thường xuyên sử dụng quan sát và theo dõi tiến trình học tập của HS để điều chỉnh hoạt động dạy học môn Toán	0	0	39	19	22	3,79	0,54	3
2	GV đánh giá kết quả học tập môn Toán của HS thông qua sản phẩm học tập như bài làm, vở ghi, dự án cá nhân	0	2	38	22	18	3,70	0,53	5
3	Các bài kiểm tra viết môn Toán tại trường tôi đã được điều chỉnh theo hướng phát triển năng lực tư duy và giải quyết vấn đề	0	0	33	19	28	3,94	0,52	1

TT	Phương pháp	Mức độ					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
4	GV có thực hiện đánh giá HS thông qua trao đổi, phỏng vấn và khuyến khích HS tự đánh giá trong quá trình học Toán	0	0	36	20	24	3,85	0,53	2
5	GV sử dụng công nghệ thông tin (phần mềm, ứng dụng, bảng điểm số hóa,...) để hỗ trợ đánh giá kết quả học tập môn Toán của HS	0	2	37	19	22	3,76	0,52	4
Trung bình chung							3,81		

Kết quả khảo sát 80 GV tiểu học tại các trường ở quận Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh cho thấy: GV đã áp dụng đa dạng các phương pháp KT-ĐG môn Toán theo hướng phát triển năng lực HS. Tuy nhiên, mức độ áp dụng giữa các phương pháp còn chênh lệch và chưa đồng đều.

Thứ nhất, phương pháp đánh giá bằng bài kiểm tra viết được thiết kế theo hướng phát triển tư duy và giải quyết vấn đề đạt ĐTB 3,94 - cao nhất trong các phương pháp, với độ lệch chuẩn thấp (0,52). Điều này cho thấy nhiều trường đã có bước chuyển tích cực trong việc đổi mới cấu trúc đề kiểm tra định kỳ, chú trọng năng lực HS thay vì chỉ đánh giá kết quả ghi nhớ máy móc.

Thứ hai, phương pháp đánh giá qua trao đổi, phỏng vấn và tự đánh giá của HS đạt 3,85, phản ánh xu hướng GV ngày càng quan tâm đến việc phát triển năng lực tự học và tự phản hồi của HS. Tuy vậy, hình thức này vẫn phụ thuộc nhiều vào kỹ năng sư phạm và thời gian tổ chức, nên hiệu quả chưa đồng đều giữa các lớp.

Thứ ba, phương pháp quan sát tiến trình học tập của HS có ĐTB 3,79, là hình thức quen thuộc, được áp dụng tương đối thường xuyên. Tuy nhiên, độ sâu của quan sát và mức độ khai thác thông tin từ hoạt động này vẫn còn hạn chế tại một số trường.

Thứ tư, việc sử dụng sản phẩm học tập (vở ghi, bài làm, dự án) để đánh giá đạt 3,70, cho thấy phương pháp này chưa được khai thác tối ưu, nhất là với các bài học tích hợp kiến thức với thực tiễn. GV vẫn gặp khó khăn khi đánh giá mang tính định tính và cá nhân hóa.

Thứ năm, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong đánh giá đạt 3,76, phản ánh sự chuyển biến tích cực trong việc ứng dụng phần mềm, bảng điểm điện tử hoặc công cụ online. Tuy nhiên, việc khai thác công nghệ vẫn còn phụ thuộc vào điều kiện trang thiết bị và năng lực công nghệ của GV.

Trung bình chung đạt 3,81, cho thấy GV đã từng bước áp dụng các phương pháp KT-ĐG theo định hướng phát triển năng lực, tuy nhiên còn cần sự hỗ trợ hệ thống về chuyên môn và cơ sở vật chất để đảm bảo tính hiệu quả và đồng bộ.

Kết quả phỏng vấn GV: Ý kiến 1 - GV01 cho biết: *“Tôi nhận thấy đánh giá bằng quan sát và phỏng vấn HS rất hiệu quả, nhưng đôi khi quá tải do sĩ số lớp đông, khó theo sát từng em để ghi nhận đầy đủ tiến trình học tập.”*. Ý kiến 2 - GV02 nhận định: *“Việc ứng dụng công nghệ trong đánh giá có tiềm năng lớn, nhưng thiết bị còn thiếu, mạng yếu, chưa kể GV lớn tuổi ngại đổi mới nên chưa đồng đều giữa các khối lớp.”*

Từ kết quả khảo sát và phỏng vấn, có thể rút ra rằng: GV đã nhận thức đúng vai trò của phương pháp KT-ĐG đa dạng trong phát triển năng lực HS. Tuy nhiên, một số phương pháp như đánh giá qua sản phẩm học tập hoặc đánh giá bằng công nghệ chưa thực sự phát huy hiệu

quả do hạn chế về điều kiện triển khai và năng lực thực hành. Để nâng cao chất lượng quản lý hoạt động KT-ĐG, cần có sự đầu tư đồng bộ từ nhà trường và sự hỗ trợ chuyên môn từ cấp quản lý.

2.3.5. Thực trạng thực hiện hình thức hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 5. Thực trạng thực hiện hình thức hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Toán ở trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

TT	Hình thức	Mức độ					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	GV thường xuyên sử dụng đánh giá quá trình (quan sát, hỏi đáp, phiếu học tập,...) để theo dõi sự tiến bộ của HS trong môn Toán	0	2	38	22	18	3,70	0,53	7
2	Bài kiểm tra định kỳ môn Toán tại trường tôi đảm bảo sự phân hóa và đánh giá đúng năng lực vận dụng, tư duy của HS	0	0	31	19	30	3,99	0,52	2
3	GV có thực hiện đánh giá sản phẩm học tập như bài toán thực tiễn, dự án cá nhân/nhóm trong dạy học môn Toán	0	0	36	20	24	3,85	0,53	3
4	Việc đánh giá qua hoạt động nhóm giúp tôi nhận diện rõ hơn năng lực hợp tác và tư duy phản biện của HS	0	2	37	19	22	3,76	0,52	5
5	GV có sử dụng các công cụ công nghệ (Google Forms, phần mềm trực tuyến,...) để hỗ trợ KT-ĐG môn Toán	0	0	37	19	24	3,84	0,53	4
Trung bình chung							3,83		

Kết quả khảo sát 80 GV tại các trường tiểu học quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh cho thấy: GV đã bước đầu triển khai đa dạng các hình thức KT-ĐG theo định hướng phát triển năng lực HS, phù hợp với yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Tuy nhiên, mức độ thực hiện giữa các hình thức vẫn còn chênh lệch.

- Đánh giá định kỳ đảm bảo phân hóa và tư duy vận dụng có ĐTB 3,99 - cao nhất trong 5 hình thức khảo sát, cho thấy nhiều GV và nhà trường đã quan tâm đến việc thiết kế đề kiểm tra có tính phân loại và đánh giá năng lực HS. Tỷ lệ đồng ý và rất đồng ý đạt 61,25%, phản ánh bước chuyển tích cực trong cách thức đánh giá HS theo hướng phát triển năng lực.

- Đánh giá qua sản phẩm học tập (như bài toán thực tiễn, dự án cá nhân/nhóm) đạt 3,85, đứng thứ hai, cho thấy hình thức này đang được áp dụng ở mức khá thường xuyên. Tuy nhiên, vẫn còn khoảng 45% GV chọn mức 3 hoặc 4, phản ánh sự thiếu nhất quán trong cách triển khai giữa các lớp và khối.

- Ứng dụng công nghệ thông tin trong KT-ĐG, với ĐTB 3,84, cho thấy GV đã bước đầu khai thác các công cụ như Google Forms, phần mềm trực tuyến... để kiểm tra và thu thập dữ liệu kết quả học tập. Tuy nhiên, việc sử dụng còn phụ thuộc vào hạ tầng thiết bị và kỹ năng công nghệ cá nhân.

- Đánh giá qua hoạt động nhóm đạt ĐTB 3,76 phản ánh xu hướng đánh giá năng lực hợp tác và tư duy phản biện đang được chú trọng. Tuy nhiên, vẫn có 2,5% GV chọn mức độ 2 - chưa thường xuyên, cho thấy không phải tất cả trường đều tạo điều kiện thuận lợi để triển khai hoạt động nhóm hiệu quả.

- Đánh giá quá trình (quan sát, hỏi - đáp, phiếu học tập...) đạt 3,70 - thấp nhất trong nhóm khảo sát, mặc dù đây là hình thức cốt lõi của đánh giá vì sự phát triển. Tỷ lệ chọn mức 3 chiếm gần 48%, cho thấy GV còn lúng túng trong cách ghi nhận tiến bộ của HS một cách hệ thống.

Trung bình chung đạt 3,83, cho thấy các hình thức KT-ĐG đã được thực hiện tương đối thường xuyên, nhưng vẫn cần tăng cường tính đồng bộ, chiều sâu và chất lượng triển khai trong thực tiễn dạy học môn Toán ở tiểu học.

Kết quả phỏng vấn GV: Ý kiến 1 - GV01 cho rằng: “Tôi thường sử dụng sản phẩm học tập như bài tập ứng dụng hoặc mini-project để đánh giá, tuy nhiên vẫn chưa có tiêu chí cụ thể nên đôi khi việc chấm còn mang tính cảm tính.”. Ý kiến 2 - GV02 cho biết: “Việc dùng Google Forms rất tiện cho kiểm tra 15 phút, nhưng khó dùng cho đánh giá năng lực sâu. Tôi mong muốn được tập huấn thêm để khai thác hiệu quả hơn công nghệ trong đánh giá”.

Từ kết quả khảo sát và phỏng vấn, có thể khẳng định: GV tiểu học đã bước đầu áp dụng nhiều hình thức KT-ĐG phong phú trong môn Toán, góp phần hỗ trợ quá trình dạy học theo định hướng phát triển năng lực HS. Tuy nhiên, việc thực hiện các hình thức đánh giá vẫn còn mang tính tự phát, chưa có hệ thống chuẩn hóa rõ ràng, thiếu hướng dẫn cụ thể và chưa phát huy tối đa vai trò phản hồi hai chiều giữa HS - GV - quản lý. Điều này đặt ra yêu cầu cần tăng cường tập huấn chuyên sâu, hỗ trợ kỹ thuật và xây dựng bộ tiêu chí đánh giá linh hoạt, phù hợp với điều kiện thực tiễn các trường tiểu học trên địa bàn.

3. Kết luận

Bài báo trình bày kết quả khảo sát thực trạng hoạt động KT-ĐG kết quả học tập môn Toán tại các trường tiểu học thuộc quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh. Thông qua phiếu khảo sát và phỏng vấn GV, CBQL, nghiên cứu chỉ ra một số điểm mạnh như việc tuân thủ quy định về đánh giá thường xuyên và định kỳ, sự chủ động của GV trong xây dựng đề kiểm tra, và sự phối hợp giữa kiểm tra với điều chỉnh phương pháp dạy học. Qua đó, bài viết cũng chỉ ra một số hạn chế như: chưa đa dạng về hình thức kiểm tra, việc vận dụng đánh giá năng lực HS còn hạn chế, và áp lực thành tích ảnh hưởng đến tính khách quan, làm cơ sở đề xuất một số khuyến nghị như: tăng cường bồi dưỡng GV về đánh giá theo định hướng phát triển năng lực, sử dụng công nghệ trong kiểm tra, và đổi mới hình thức kiểm tra nhằm nâng cao chất lượng dạy - học môn Toán bậc tiểu học.

Tài liệu tham khảo

- Bloom, B. S., Hastings, J. T., & Madaus, G. F. (1971). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*. McGraw-Hill.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*. Hà Nội: NXB Giáo dục Việt Nam.
- Bùi, M. H. (2015). Đổi mới kiểm tra đánh giá trong dạy học toán ở trường phổ thông. *Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam*, 11, 25-29.
- Leontiev, A. N. (1978). *Activity, consciousness, and personality*. Prentice-Hall.
- Ngô, Q. N. (2022). Ứng dụng CNTT trong đánh giá kết quả học tập môn Toán ở tiểu học. *Tạp chí Thiết bị Giáo dục*, 267, 23-26.

- Nguyễn, B. K. (2012). *Phương pháp dạy học đại cương*. NXB Đại học Sư phạm.
- Nguyễn, T. L. (2020). Đổi mới kiểm tra đánh giá theo hướng phát triển năng lực học sinh tiểu học. *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, 18(3), 55-61.
- Scriven, M. (1967). The methodology of evaluation. In R. Tyler, R. Gagne, & M. Scriven (Eds.), *Perspectives of curriculum evaluation* (pp. 39-83). Rand McNally.
- Trần, K. (2021). Đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá môn Toán tiểu học theo định hướng phát triển năng lực. *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, 17(4), 45-52.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. University of Chicago Press.
- Vũ, T. (2020). Đánh giá trong giáo dục: Lý thuyết và thực tiễn. *Tạp chí Giáo dục*, 485, 12-16.